

Kotkasoil Management Oy
c/o Etson Advisory Oy
Sturenkatu 4 A
00510 Helsinki

Vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikka, Kotka

Yhteysviranomaisen lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

1 Hanketiedot

Hankkeen nimi ja sijainti

Vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikka, Kotka

Yhteysviranomainen

Hankkeen yhteysviranomaisena on toiminut Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeesta ja sen vaihtoehtoista

Kotkasoil Management Oy suunnittelee vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikkaa Kotkan Heinsuolle. Hankealue sijoittuu kiinteistölle 285-403-3-20, josta on aiemmin louhittu graniittikiveä ja louhoksen toiminta on päättynyt. Kaatopaikalle on tarkoitus loppusijoittaa yritysten tai teollisuuden toiminnasta muodostuvia vaarallisia ja vaarattomia jätteitä. Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on yksi tai useampi EU:n jätedirektiivin (2008/98/EY) liitteessä III luetelluista vaarallisista ominaisuuksista (ns. vaaraominaisuudet). Vaaratonta jätettä ovat mm. normaalit teollisuusjätteet ja lievästi pilaantuneet maa-ainekset.

Vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikan lisäksi hankealueelle tehdään jätteiden vastaanottoalue, käytönaikainen käsittelyalue sekä rakennettavien alueiden hule- ja suotovesien tasausallas. Vaarattoman ja vaarallisen jätteen kaatopaikkalohkot erotetaan toisistaan väliseinämärakenteella.

YVA-ohjelmavaiheessa tarkastellaan kahta eri hankevaihtoehtoa VE1 ja VE2, jotka molemmat sisältävät kaksi eri alavaihtoehtoa (a ja b). Molemmissa hankevaihtoehtoissa hankealueen kokonaispinta-ala on noin

4,5 ha, mutta täyttötilavuus on eri. Jätetäytön yläpinta sijoittuu molemmissa vaihtoehdoissa tasoon +35...40 m

Tämän lisäksi tarkastellaan hankkeen toteuttamatta jättämistä.

VE0: hanketta ei toteuteta

VE1: Jätetäyttö tehdään tasosta -15 m ylöspäin. Vaihtoehto edellyttää, että louhoksesta suoritetaan pohjaveden pumppausta toiminnan aikana ja toiminnan päättymisen jälkeen, sillä luontainen pohjaveden pinnantasohankealueen kohdalla on arvioitu tasoon + 8...13 m, eikä jätettä voida sijoittaa tämän tason alapuolelle ilman pohjaveden pumppausta. Hankkeen toiminta-ajaksi arvioidaan molemmissa alavaihtoehdoissa noin 30 vuotta

VE1 vaihtoehdossa on kaksi alavaihtoehtoa:

VE1a: Kaatopaikkarakenteet rakennetaan jo ennestään louhitulle alueelle. Täyttötilavuus olisi noin 450 000 m³.

VE1b: Kaatopaikkarakenteet rakennetaan jo ennestään louhitulle alueelle, jonka lisäksi hankealueen pohjoisosasta louhitaan lisäksi noin 100 000 m³ verran lisää täyttötilaa. Kaatopaikan kokonaistäyttötilavuus olisi noin 500 000 m³

VE2: Jätetäyttö jätteillä aloitettaisiin tasosta + 8 m, jonka alle alueen arvioitu luontainen pohjaveden pinta voitaisiin alentaa painovoimaisesti. Jätetäytön alapuolisen osan täyttö tehdään pilaantumattomilla maa- ja kiviaineksilla. Tässä tilanteessa louhoksessa ei tarvitse olla toiminnan aikaista eikä toiminnan päättymisen jälkeistä jatkuvaa pohjaveden pumppausta. Hankkeen toiminta-ajaksi arvioidaan molemmissa alavaihtoehdoissa noin 20 vuotta.

VE2 vaihtoehdossa on kaksi alavaihtoehtoa:

VE2a: Kaatopaikkarakenteet rakennetaan jo ennestään louhitulle alueelle. Täyttötilavuus olisi noin 350 000 m³.

Ve2b: Kaatopaikkarakenteet rakennetaan jo ennestään louhitulle alueelle, jonka lisäksi hankealueen pohjoisosasta louhitaan lisäksi noin 100 000 m³ verran lisää täyttötilaa. Kaatopaikan kokonaistäyttötilavuus olisi noin 400 000 m³.

2 Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vireilletulo

Kotkasoil Management Oy on 28.10.2025 saattanut vireille ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (jäljempänä arviointimenettely) toimittamalla Kaakkois-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukseen (jäljempänä ELY-keskus) Vaarallisen ja vaarattoman

jätteen kaatopaikka koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma).

Hankkeen arviointimenettelyn tarve määräytyy ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (jäljempänä YVA-laki) liitteen 1 kohdan 11 a ja 11 b perusteella.

3 Ennakkoneuvottelu

Yhteysviranomainen järjesti ennakkoneuvottelun 11.9.2025, edistämään muun muassa hankkeen vaatimien arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, sekä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ennakkoneuvotteluun osallistuivat hankkeesta vastaavan ja yhteysviranomaisen lisäksi Kymenlaakson liitto, Kotkan kaupungin eri viranomaisia, Kymenlaakson maakuntamuseo sekä Kymenlaakson pelastuslaitos.

4 Arviointiohjelmasta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 10.11. – 10.12.2025. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistiin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/kuulutukset > Kaakkois-Suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla [Vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikka, Kotka](#). Ilmoitus kuulutuksesta on lähetetty Kotkan kaupungille julkaistavaksi verkkosivuilla. Lisäksi arviointiohjelmasta ja sen nähtävillä olostä sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen on tiedotettu Ankkuri -lehdessä 12.11.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksella.

Arviointiohjelmaan on voinut tutustua kuulemisaikana paperimuodossa seuraavissa paikoissa: Kotkan kaupungin kirjaamossa (Kustaankatu 2, Kotka), Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (Kauppamiehenkatu 4, 8. -krs. neuvonta) ja Kotkan pääkirjastossa (Kirkkokatu 24, Kotka).

Arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus 27.11.2025 klo 17:30 lounasravintola Vanikassa, Sutelantie 303, Kotka. Yhteysviranomaisen ja hankkeesta vastaavan edustajien lisäksi yleisötilaisuudessa oli läsnä noin 20 henkilöä. Yleisötilaisuudessa esiin nousseita asioita olivat mm. vesienjohtaminen alueelta, yksityiskaivojen veden laadun turvaaminen sekä melu- ja pöly- ja hajuhaitat.

5 Arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiohjelmasta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiohjelmasta toimitettiin yhteysviranomaiselle yhdeksän lausuntoa ja 19 mielipidettä. Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä.

Yhteenveto lausunnoista

Hankekuvaus ja hankevaihtoehdot

Kotkan ympäristöpalvelut katsoo lausunnossaan, että hankevaihtoehdon VE1 jatkuva pumppaus voi aiheuttaa ympäristöriskin, sillä mahdollinen pumppausjärjestelmän häiriö voi johtaa pohjaveden nousuun ja jätteiden kastumiseen, mikä voi lisätä haitta-aineiden kulkeutumisen riskiä. Lisäksi molempien hankevaihtoehtojen osavaihtoehtoihin b kuuluva lisälouhinta lisää rakentamisen aikaisia vaikutuksia mukaan lukien melu, pöly, liikenne ja maisema muutokset. Kotkan ympäristöpalvelut katsoo, että vaihtoehdot VE2a ja VE2b ovat ympäristönsuojelun näkökulmasta edullisimmat ja pitkäaikaisen turvallisuuden kannalta kestävimmat.

Kotkan kaupungin kaupunkirakennelautakunta katsoo lausunnossaan, että Kotkasoil Management Oy:n vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikka on arviointina kannatettava. Yhteiskunnan ja myös Kotkan kaupungin etu on, että alueella on riittävät ja luvalliset jätteenkäsittelyratkaisut. Arvioitavan hankkeen sijoittuminen Heinsuolle on luonteva alueella jo sijaitsevien toimintojen vuoksi, mukaan lukien jätteenkäsittely, sekä louhosalueiden tulevaisuuden käyttömahdollisuuksien selvittämiseksi.

Kotkan kaupunkirakennelautakunta korostaa, että vaihtoehtoasettelussa on tarpeen huomioida VE0:n (eli vaihtoehdon, jossa hanketta ei toteuteta, käytöstä poistunutta louhosta ei jatkohyödynnetä ja se säilyy nykytilassaan louhoksena) lisäksi tai sen sijaan vaihtoehto, jossa arvioidaan louhosalueen ennallistaminen ja maisemointi täyttämällä louhos puhtailla maamassoilla ja ohjearvot alittavilla kynnysarvomaila ilman ympäristöriskejä. Lautakunnan käsityksen mukaan Kotkan seudulla on tarpeita alueille, joita voidaan osoittaa ja luvittaa erilaisten puhtaiden maamassojen (esim. pintamaat) ja ns. kynnysarvomaiden maamassojen käsittelyyn, kierrättämiseen ja läjittämiseen.

Kaupunkirakennelautakunta toteaa myös, että arviointivaiheessa on syytä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että arvioinnit tehdään riittävän kattavasti ja menetelmillä, joiden pohjalta on mahdollista arvioida luotettavasti hankkeen vaikutukset myös riskien ja poikkeustilanteiden

osalta – ja myös pitkällä aikavälillä. Onnettomuus- ja poikkeustilanteiden osalta on syytä esittää lieventämistoimenpiteitä niiden välttämiseksi ja toisaalta arvioida etukäteen toimintatavat poikkeustilanteiden vaikutusten minimoimiseksi ja hallintaan saattamiseksi.

YVA-ohjelmassa on esitetty vesien johtamista viemäriverkostoon ja edelleen jäteveden puhdistamolle mm. suotovesien ja tasausaltaaseen kerättävien likaisten hulevesien osalta. Suotovesiä ohjataan viemäriin myös kaatopaikan sulkemisen jälkeen. Kotkan kaupungin kaupunkirakennelautakunta katsoo, että arviointivaiheessa on arvioitava tarkasti jätevesien laatu ja määrä sekä selvittävä yhteistyössä Kymen Veden kanssa, niiden soveltuminen jätevedenpuhdistamolle ja sen kapasiteettiin huomioiden myös kaatopaikan sulkemisen jälkeen jatkuvat käsittelytarpeet. Lisäksi hankkeen on selvittävä ja sovittava jätevesiverkoston rakentamisesta hankealueelle.

Kotkan kaupunkirakennelautakunta korostaa ympäristölautakunnan mukaisesti, että vaihtoehdot, joissa arvioidaan kaatopaikkarakenteiden aloittamista pohjaveden tason yläpuolelta ja jotka eivät edellytä pohjaveden jatkuvaa pumppaamista toiminnan aikana ja sen päätyttyä, ovat ympäristönsuojelun, pitkäaikaisen turvallisuuden, muiden riskienhallinnan näkökulmien sekä mahdollisesti myös pitkäaikaisten vaikutusten hallinta- ja vastuukysymysten kannalta kannatettavimpia tarkasteltavia vaihtoehtoja.

Pyhtään kunta toteaa, että hankevaihtoehtoja vertailtaessa on arvioitava vaihtoehtojen ympäristöriskit ja haittavaikutukset sekä rakentamis- että käyttövaiheessa. Kunta toteaa, että riskien realisoituessa vaikutukset Pyhtäälle olisivat peruuttamattomia eikä pidä vaihtoehdon VE1 toteutumista kohtuullisena. Pyhtään kunta korostaa, että arvioinnissa tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta, jotta hankkeen mahdolliset pitkäaikaiset ympäristövaikutukset voidaan tunnistaa, minimoida ja hallita asianmukaisesti.

Kymenlaakson Jäte Oy on tuonut lausunnossaan esiin, että heidän jätekeskuksessaan on kapasiteetti jätteiden vastaanottoon. Kymenlaakson Jäte Oy:n näkemyksen mukaan ympäristövaikutusten ja luonnon kuormituksen kannalta on järkevintä sijoittaa jätteenkäsittelytoiminnot jo olemassa oleville kaavoitetuille alueille sekä vastuullisille toimijoille. Uusien kaatopaikkojen rakentamista tulisi välttää, jos olemassa olevilla alueilla on kapasiteettia jäljellä.

Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet

Pyhtään kunta katsoo, että arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohja- ja pintavesivaikutuksiin vesistöihin liittyviin mahdollisiin haittoihin rakentamisen ja käyttövaiheen aikana.

Pintavedet

Kotkan ympäristöpalvelut toteaa, että hankkeen vesistövaikutukset liittyvät varsinaisen toiminnan lisäksi myös rakentamisvaiheeseen, jolloin maansiirrot, louhoksen tyhjennys ja mahdolliset räjäytystyöt voivat lisätä hulevesien mukana kulkeutuvaa kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sekä aiheuttaa tilapäistä veden samentumista ja nitraattipitoisuuksien nousua. Ojitusyhteisöä on kuultava hankkeen toteutuksesta. Rakentamisen aikana muodostuvat hulevedet tulee käsitellä ennen niiden johtamista maastoon.

Rakentamisen aikaiset vesistövaikutukset tulee minimoida ennakoivalla suunnittelulla ja riittävillä suojaustoimenpiteillä, jotta voidaan varmistaa, ettei hanke aiheuta haitallisia vaikutuksia alapuoliseen vesistöön tai estä vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista Heinlahden ja Siltakylänlahden alueella. Heinlahti on linnustonsuojelun kannalta merkittävä alue, joka kuuluu Natura 2000 -verkostoon ja valtakunnallisesti arvokkaiden lintuvesien suojeluohjelmaan Suomenlahden rannikolla.

Pyhtään kunta katsoo, että arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohja- ja pintavesivaikutuksiin vesistöihin liittyviin mahdollisiin haittoihin rakentamisen ja käyttövaiheen aikana. Arvioinnissa huomioida myös Natura 2000 -alueet ja linnustosuojelun kannalta merkittävät kohteet

Liikenne

Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Väylävirasto muistuttaa, että liikenneväylien vakavuus ja turvallisuus on varmistettava kaikissa tilanteissa. Liikenneväylien välittömässä läheisyydessä tehtävät louhinnat, täytöt ym. toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että väylän vakavuudelle, rakenteille, kunnolle ja kunnossapidolle ei aiheudu riskejä.

Väylävirasto muistuttaa hankealueen kuivatuksen tärkeydestä. Hulevesiä ei voi johtaa maanteiden tai rautateiden sivuojiin. Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida valuma-alueen olosuhteet, arvioida muodostuvien hulevesien määrä ja virtaamat, ja nämä huomioon ottaen suunnitella hulevesien kokonaishallinta. Hankkeen toteutus ei saa heikentää liikenneväylien stabiliteettia.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Kymenlaakson liitto katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee maakuntakaavan teollisuusalueen suunnittelumääräyksen mukaisesti ehkäistä toiminnan aiheuttamia ympäristöhäiriöitä teknisillä ratkaisulla ja riittävillä suojaetäisyyksillä. Tämä edistää maakuntakaavassa esitetyn

maakunnallisen patikointireitin ja sini-viheryhteystarpeen kehittämismahdollisuuksia.

Kotkan kaupunkirakennelautakunta korostaa, että hankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavan valmistelua siten, että varmistetaan hankkeen toteuttamisen edellytykset hankealueella ja huomioidaan hankkeen vaikutusten merkitys ympäröivien alueiden nykyiselle maankäytölle ja olosuhteille. Suunnittelussa ja vaikutusten arvioinneissa on kiinnitettävä riittävästi huomiota myös lähialueiden tulevan maankäytön mahdollisuuksiin ja hankkeen mahdollisiin lähialueiden kehittämistä rajoittaviin tekijöihin

Pyhtään kunta toteaa lausunnossaan, että maankäytön näkökulmasta hanke sijoittuu alueelle, jonka läheisyydessä on sekä olemassa olevaa asutusta, ympäristöarvoja, että tulevia maankäytön tarpeita. YVA-selostuksessa tulee arvioida hankkeen vaikutukset maankäyttöön, alueiden kehittymiseen ja mahdollisiin kaavallisiin rajoitteisiin sekä siihen, miten hankkeen eri vaikutukset, kuten melu, haju, liikenne ja infrastruktuuri, voivat vaikuttaa muiden toimintojen sijoittumiseen sekä olemassa oleviin toimintoihin ja luontoarvoihin Pyhtään puolella.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Kymenlaakson museo katsoo, että maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö on YVA-ohjelmassa huomioitu asianmukaisesti. Maisemavaikutusten arviointialueen laajuus on riittävä ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on merkitty YVA-ohjelmassa karttakuviin riittävällä tarkkuudella. Maisemavaikutukset ovat usein vaikeasti mitattavissa ja ne ovat osittain mielipideasioita. Tämän vuoksi museo muistuttaa, että maisemavaikutusten arvioinnissa johdonmukaisuus sekä perustelut ovat oleellisia. Maisemavaikutusten arvioinnissa on tärkeää riittävän tarkka kuvaus hankealueesta ympäristöineen sekä sanallisesti että valokuva - ja kartta-aineistojen avulla. On olennaista kuvata tärkeimmät näkymät sekä jätetäyttömaan pinnan nousun ja maisemoinnin mukanaan tuomat muutokset niihin.

YVA-ohjelman sivulla 95 esitetyllä kuvan 33 kartalla on esitetty hankkeen vaikutusalueella sijaitsevien muinaismuistolain nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden keskipisteet. Kartalle tulee lisätä myös kohteiden muinaisjäännösrekisteriin merkityt aluerajaukset, mikäli niille on sellainen määritetty. Karttaan merkityllä vaikutusalueella sijaitsee 2–5 km etäisyydellä lisäksi useita valtakunnallisesti merkittäviksi arkeologiksi alueiksi (VARK) määritettyjä kohteita. Näitä kohteita ei ole esitetty kartalla.

Hankealueella ei muinaisjäännösrekisterin tietojen mukaan sijaitse muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai

mutakaan arkeologisia kohteita. Mahdolliset negatiiviset vaikutukset arkeologisille kohteille aiheutuvatkin lähinnä välillisesti. Toisena mahdollisena riskinä arkeologisille kohteille museo näkee hankealueen länsipuolella sijaitsevan ojan virtaaman merkittävän kasvun pohjaveden pumppauksen seurauksena. Tällöin riski koskee muinaisjäännösrekisterin kohdetta Suuri Rantatie Ristinkallio 2 (kohdetunnus: 1000027545).

Hankealueen ympäristön arkeologiset tutkimukset ovat lähes 20 vuotta vanhoja ja siten osin vanhentuneita, eikä alueen arkeologista tilannekuvaa voi tästä syystä pitää täysin ajantasaisena. Museo katsoo kuitenkin, ettei suhteellisen pienialaisella, käytöstä poistuneella louhosalueella sijaitsevalla, tarkkaan rajatulla hankkeella ole erityisiä vaikutuksia hankealueen ulkopuolella sijaitsevalle arkeologiselle kulttuuriperinnölle, eikä siksi katso tarpeelliseksi tämän hankkeen yhteydessä suorittaa alueella arkeologisia selvityksiä.

Sosiaaliset vaikutukset, ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat - vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö katsoo, että ympäristövaikutusten arviointi arviointiohjelman mukaisesti toteutettuna antaa riittävät tiedot ihmisiin kohdistuvien merkittävien terveysvaikutusten arvioimiseksi. Kaivokartoituksen tulosten osalta on tarpeellista, että arviointiselostuksessa tuodaan esille etäisyys lähimpiin talousvesikaivoihin sekä arvioidaan hankkeen mahdollisia vaikutuksia talousveden laatuun ja määrään kaivoissa. Myös satunnaisiksi luonnehditut haju- ja VOC-päästöt tietyistä toiminnoista on tarpeen käsitellä riittävällä laajuudella arviointiselostuksessa viihtyvyyshaittojen arvioimiseksi.

Kotkan ympäristöpalvelut toteaa lausunnossaan esiin, että lähimmät asuinkäytössä olevat kiinteistöt sijaitsevat hankealueen itäpuolella ja eteläpuolella Kotkassa ja Pyhtäällä, noin 400 metrin etäisyydellä hankealueesta. Todetaan, että toiminnasta ei saa aiheutua meluhaittaa lähiasutukselle tai muille häiriintyneille kohteille siten, että Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaiset raja-arvot ylittyisivät. Toiminnasta aiheutuvien melu-, haju- ja pölypäästöjen leviäminen ympäristöön tulee arvioida.

Luonnonympäristö

Pyhtään kunta painottaa lausunnossaan, että EU:n luonnon ennallistamisasetuksen mukaisesti hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa, ettei luonnon monimuotoisuuden tila heikkene ja että mahdolliset haitalliset vaikutukset ympäristöön kompensoidaan asianmukaisesti. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi heikentyneiden elinympäristöjen ennallistamista tai uusien monimuotoisuutta tukevien alueiden luomista. Kunta odottaa, että nämä

näkökohdat otetaan huomioon YVA-selostuksessa ja hankkeen jatkosuunnittelussa

Yhteenveto mielipiteistä

Useissa mielipiteissä vastustettiin hanketta ja todettiin yksikantaan, ettei kyseiselle hankkeelle tulisi myöntää ympäristölupaa. Perusteluina oli yleisimmin hankkeen mahdolliset vaikutukset ihmisten elinoloihin mm. haju- ja meluhaittojen kautta sekä vaikutukset alueen yksityiskaivoihin sekä Heinlahteen. Mielipiteissä oli havaittavissa myös yleistä tyytymättömyyttä alueen muiden toimijoiden toimintaan.

Mielipiteissä erityisesti kaatopaikan vesienjohtaminen aiheutti huolta. Tämä korostui useissa mielipiteissä ja vaihtoehto, jossa jätteitä sijoitetaan pohjaveden pinnan alapuolella, todettiin useassa mielipiteessä varovaisuusperiaatteen vastaiseksi. Lisäksi hankkeen pitkä elinkaari useiden vuosikymmenten tai jopa vuosisatojen päähän nähtiin kohtuuttomana tuleville sukupolville.

Rudus Oy muistutti mielipiteessään, että heidän lainvoimaisen maa-aineslupansa alin ottotaso on suunnitellun kaatopaikan pohjan tason alapuolella. Kaatopaikan toiminta ei saa mitään tilanteissa aiheuttaa pilaantuneiden pohjavesien kulkeutumista Rudus Oy:n louhokseen.

6 Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta

Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma täyttää YVA-lain 16 §:ssä ja YVA-asetuksen 3 §:ssä arviointiohjelmalle asetetut sisältö- ja laatuvaatimukset. Arviointiohjelmassa esitetyn lisäksi arviointiselostusta ja siihen liittyviä selvityksiä laadittaessa tulee huomioida siitä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden lisäksi seuraavat asiat.

Hankekuvaus ja hankkeen vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa hankkeen eri vaihtoehtoja on kuvattu hyvin sanallisesti sekä esitetty havainnollistavia kuvia ja leikkauskuvia. Arviointiselostuksen tiivistelmään yhteysviranomainen toivoo havainnollistavampaa esitystä hankevaihtoehtoista. Vaihtoehdot voisi koota esimerkiksi taulukkoon. Tiivistelmä on myös syytä pitää lyhyenä kuvaamalla siinä selkeän hankekuvauksen lisäksi vain arvioidut merkittävimmät ympäristövaikutukset.

Vesienjohtamiseen liittyvän suuren mielipiteiden määrän perusteella yhteysviranomainen katsoo, että arviointiselostuksessa on tarpeen

kiinnittää huomiota vesienjohtamisen tarkkaan, selkeään ja kansantajuiseen kuvaamiseen. Tarvittaessa vesienjohtamista voi havainnollistaa kuvin ja karttapiirroksin. Havainnollistavia kuvia voi liittää myös tiivistelmään.

Yhteysviranomaisen katsoo, että hankevaihtoehdon VE1 osalta arviointiselostuksessa on syytä kuvata vaihtoehtoon liittyviä riskejä hyvin tarkasti. Koska kyseisessä vaihtoehdossa vesien hallinta kaatopaikan alueelta edellyttää vuosikymmeniä kestäväää pumppausta, erilaiset poikkeustilanteet ja muut mahdolliset häiriöt vaikuttavat merkittävästi toiminnan mahdollisiin ympäristövaikutuksiin.

Arviointiselostuksessa on tarpeen kuvata tarkemmin, miten kaatopaikalle tuotava materiaali eristetään ympäröivästä kalliosta ja miten eri jakeet pidetään erillään toisistaan. Näiden teknisten ratkaisujen toimivuus herätti paljon keskustelua yleisötilaisuudessa, joten asian esittämiseen selkeästi tulee kiinnittää erityistä huomiota. Myös esikäsittely alueiden suojaavat rakenteet tulee kuvata selkeämmin.

Ennakkoneuvottelussa lupaviranomainen esitti vaatimuksen kuvata tarkemmin alueelle tuotavia eri jätenimikkeitä ja määriä. Näitä asioita on arviointiohjelmassa esitetty taulukkomuodossa. Lisäksi kirjallisesti on kuvattu eri lähteitä, joista jätteitä voisi kohteelle tulla. Jätteiden osalta on arviointiselostuksessa syytä kuvata miten jätelain 8 § mukainen etusijajärjestys toiminnassa toteutuu.

Mahdollisia eri esikäsittelymenetelmiä on kuvattu kattavasti. Erilaisilla esikäsittelymenetelmillä voi olla erilaisia ympäristövaikutuksia (esim. melu, pöly, haju), joten eri menetelmien aiheuttamat ympäristövaikutukset tulee kuvata ja huomioida arviointiselostuksessa. Lisäksi tulee huomioida eri vaihtoehtoissa olleiden louhintojen ympäristövaikutukset, vaikka näiden aiheuttamat vaikutukset ovat lyhytaikaisempia kuin varsinaisen toiminnan vaikutukset. Louhintaan liittyy kuitenkin merkittävänä vaikutuksena melu ja tärinä, jotka poikkeavat varsinaisen kaatopaikkatoiminnan mahdollisista vaikutuksista.

Heinsuon alueella on jo useita muita jätealantoimijoita sekä maa-ainestenottoa. Alueen useiden toimintojen takia yhteisvaikutusten arviointiin tulee kiinnittää arviointiselostuksessa erityistä huomioita.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

Arviointiohjelmassa on tunnistettu juuri kyseistä hanketta koskevien lupien ja suunnitelmien tarve. Vesilain mukaiseen lupaan liittyviä eri tarpeita olisi hyvä kuvata arviointiselostuksessa tarkemmin.

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa olisi hyvä myös pohtia millä luvalla alueella mahdollisesti toteutettavaa louhintaa tehdään.

Louhintaa voidaan tehdä joko maa-aines- ja ympäristöluvalla tai rakentamiseen liittyvien lupien ja suunnitelmien perusteella.

Toiminnanharjoittajan on syytä olla tietoinen, että kaatopaikkoja koskevien BAT-päätelmien työryhmä on aloittanut työnsä tämä syksynä. BAT-päätelmän antamiseen menee todennäköisesti muutama vuosi. Koska kaatopaikkatoimintaa koskien ei ole tällä hetkellä BAT-päätelmiä, tulee huomioida mahdollinen luvan tarkistamisen tarpeen arviointi/luvan tarkistaminen jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien julkaisemisen jälkeen.

Ympäristön nykytila, arvioitavat ympäristövaikutukset ja menetelmät

Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet

Yhteysviranomaisen katsoo, että pohjavesivaikutusten arviointia varten alueen pohjavesiolosuhteet tulisi selvittää tarkemmin kuin vain olemassa olevan tiedon pohjalta. Mahdollisesti tämä tarkoittaa pohjavesitutkimuksia alueella. Pohjavesiolosuhteiden tarkempi selvittäminen on tarpeen, koska mm. poikkeustilanteissa hankkeen yksi merkittävistä haitallisista vaikutuksista liittyy haitta-aineiden mahdolliseen pääsyyn pohjaveteen.

Hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu yksityisiä kiinteistöjä, joiden vedenhankinta on omien talousvesikaivojen varassa. Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että kaivot kartoitetaan jo hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä. Arviointiselostuksessa tulisi esittää alustavasti hankkeen vaikutustarkkailun toteuttaminen pohjaveden ja mahdollisesti kaivojen osalta. Yhteysviranomaisen suosittelee alkutilannetta kuvaavien kaivovesinäytteiden ottamista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa hankkeen suunnittelua.

Pintavedet ja kalasto

Yhteysviranomaisen katsoo, että valumavesien laadun arvioinnin lisäksi arviointiselostuksessa tulee arvioida myös valumavesien määrä, jotta mahdolliset haitalliset vesistövaikutukset Heinlahteen voidaan tunnistaa ja arvioida. Heinlahti on kalataloudellisesti arvokas erityisesti kevätkutuisten kalalajien kutu- ja poikastuotantoalueena. Kalojen poikasvaiheet ovat haitta-aineille ja muulle kuormitukselle muita kehitysvaiheita herkempiä, joten vaikutukset erityisesti näihin tulee tarkastella, jos haitta-ainekuormitusta alueelle kohdistuu. Pintavesivaikutusten arviointi vedenlaadun osalta on YVA-ohjelman mukaisesti toteutuessaan hyvä ja riittävä.

Ojaverkosto, johon hankealueen vedet on hankevaihtoehtoisissa esitetty johdettavaksi, koostuu ojitussyhteisöjen uomista. Tästä syystä valumavesien määrän arviointi on olennaista. Mikäli lisävesiä johdetaan yhteisön uomaan, hankevastaavan tulee osallistua uoman kunnossapitoon

ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää (VL 5 luku 7, 8 ja 9 §). Uoman kunnossapitotoimet saattavat vaatia vesilain mukaisen ojitushankkeen tekemistä (VL 5 luku 6 §) tai vesilain mukaista lupaa (VL 5 luku 3 §).

Arviointiselostuksessa tulee lisäksi tutkia hankealueella mahdolliset happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeen esiintymät. Erityisesti tämä tulee selvittää saostusaltaan osalta, sekä ojaverkostossa, johon vesiä johdetaan. Tämä on tärkeää erityisesti silloin, jos ojaverkostoa joudutaan muokkaamaan tai suurentamaan.

Melu ja värinä

Meluvaikutuksia tullaan arvioimaan melumallinnuksen avulla ja vertaamaan tuloksia valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuihin melutason ohjearvoihin. Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että mallinnuksessa huomioidaan kaatopaikkatoiminnan ja alueen valmisteluun liittyvän louhinnan ja murskauksen lisäksi alueen muut melua aiheuttavat toiminnot. Mikäli melumallinnuksen mukaan melutason ohjearvot ylittyvät, tulee arviointiselostuksessa esittää mahdollisia meluntorjuntakeinoja haittojen vähentämiseksi.

Liikenne

Liikenteen nykytilan arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen liikennereittien liikennemäärät, tieverkon kunto ja toimivuus sekä liikennereitin varren asutus, loma-asutus sekä muut herkätkä kohteet. Rakennusvaiheessa kuljetusmäärien arvioidaan vaihtelevan päiväkohtaisesti 0–50 kuljetuksen välillä. Toiminta-aikana alueelle arvioidaan kuljetuksia tulevan enintään 5–10 päivässä. Enimmäkseen liikennemäärän kasvu on raskasta liikennettä.

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetyillä liikennemäärillä ei paikallisessa maantieverkon välityskyvyssä, turvallisuudessa tai meluvaikutuksissa pitäisi tulla ongelmia. Tästä huolimatta liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen takia lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Yhteysviranomaisen muistuttaa, että hulevesien johtaminen maantien sivuojaan hankkeen missään vaiheessa sekä asemakaava-alueilla että asemakaava-alueiden ulkopuolella, vaatii tienpitäjän luvan. Lähtökohtaisesti ulkopuolisten hulevesien johtamiseen maantien sivuojiin suhtaudutaan kielteisesti. Toiminta-alueella muodostuvat hulevedet tulee

koota yhteen hallitusti ja esikäsiteltävä hyväksytyn hulevesisuunnitelman mukaisesti.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Hankealue sijoittuu lainvoimaisessa Kymenlaakson maakuntakaava 2040:ssä osoitetulle teollisuus- ja varastoalueelle. Kotkan-Haminan seudun strategisessa vaiheyleiskaava 2040:ssä hankealue sijoittuu teollisuus- ja varastoalueelle, joka on varattu ympäristöhäiriötä aiheuttavalle teollisuustoiminnalle. Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Hankealue sijoittuu Kotkan strategisen yleiskaavan lisäksi Kotkan yleiskaavan alueelle, jossa hankealue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Hankealueella ei sijaitse asemakaavaa. Hankealue rajautuu etelässä asemakaavaan no. 0309. Yhteysviranomaisen katsoo, että suunniteltu hanke edellyttää hankealueen asemakaavoitusta.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Arviointiohjelmassa on rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemavaikutusten osalta esitetty lähtötiedot ja ympäristövaikutusten arviointimenetelmät asianmukaisesti. Nykytilakuvauksen osalta on syytä huomioida Kymenlaakson museon lausunnossa esittämät täsmennytykset kuvaan 33.

Ilmasto

Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että hankkeen ilmastovaikutukset liittyvät pääsääntöisesti jätteiden kuljetukseen tai käsittelyyn, joissa käytetään fossiilisia polttoaineita käyttäviä ajoneuvoja, koneita ja laitteita. Koska jätteenkäsittelyalue sijoittuu entiselle graniittilouhokselle, ei maankäytön muutoksesta johtuvia merkittäviä ilmastovaikutuksia juurikaan ole.

Arviointiohjelman varsinaisesta ilmastovaikutusten arvioinnissa (kappale 16.3) jää epäselväksi, miten ilmastovaikutukset konkreettisesti arvioidaan. Pelkkä mahdollisten ilmastovaikutusten lähteiden tunnistaminen ei ole ilmastovaikutusten arviointia.

Koska hankkeen elinkaari on pitkä ja alueen vesienhallinnalla on suuri merkitys hankkeen ympäristövaikutuksiin, yhteysviranomaisen katsoo, että ilmastomuutos ja sään ääri-ilmiöt sekä muut ilmastoriskit tulee kuvata arviointiselostuksessa.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Yhteysviranomaisen katsoo, että toiminnan haju- ja pölyhaittoja tulee tarkastella riittävällä tarkkuudella, jotta mahdolliset vaikutukset ihmisten elinoloihin voidaan tunnistaa. Arviointiohjelmassa on esitetty pölypäästöjen

mallintamista. Vastaava arviointi tulisi tehdä myös mahdollisille hajupäästöille. Lisäksi arviointiselostuksessa tulee kiinnittää huomiota mahdollisten haittojen vähentämiseen.

Hankkeen sosiaalisia ja ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan mm. vuorovaikutustilaisuuksissa ja kirjallisissa kannanotoissa esitettyjen mielipiteiden perusteella. Arvioinnin tueksi laaditaan asukaskysely. Sidosryhmiltä saatavat mielipiteet, tiedot, näkemykset, kokemukset ja huolet toimivat yhtenä arvioinnin lähtötietona.

Yhteysviranomainen pitää suunniteltua asukaskyselyä sekä mahdollisuutta osallistua vuoropuheluun hankkeesta vastaavan kanssa vuorovaikutustilaisuuksissa hyvänä asiana. Avoimella ja oikea-aikaisella tiedottamisella voidaan vaikuttaa hankkeen yleiseen hyväksyttävyyteen.

Luonnonympäristö

Arviointiohjelmassa on tunnistettu, että koska hanke sijoittuu aiemman käytön muokkaamalle alueelle moottoritien tuntumaan, hankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia luonnonympäristöön, ekologisiin yhteyksiin ja maisemaan. Arviointiohjelmassa esitetty kuvaus vaikutustenarvioinnista on yhteysviranomaisen mukaan riittävä.

Hankealue sijaitsee lähellä Natura 2000 -verkostoon kuuluvaa Heinlahden luonnonsuojelualueutta. Alueen pintavedet johtuvat ojaa pitkin Heinlahteen. Hankkeella voi tätä kautta olla vaikutusta Heinlahden Natura-alueeseen joko yksin tai yhdessä muun alueella olevan toiminnan kanssa. Vaikutuksia Natura-alueeseen tulee arviointiohjelman mukaisesti arvioida pintavesivaikutusten arvioinnin tulosten myötä ja samalla selvittää erillisen Natura-arvioinnin tarpeellisuus.

YVA-menettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen

Ohjelmasta annetut mielipiteet sekä ohjelmavaiheessa järjestetty yleisötilaisuus osoittivat, että hanke ja sen vaikutukset herättävät huolta lähiasukkaissa. Arviointiohjelmassa esitetty osallistumisjärjestelyt täyttävät YVA-lain vaatimukset.

Hankkeen herättämien lähiasukkaiden huolien vuoksi yhteysviranomainen katsoo, että jo hankkeen suunnittelun aikana on syytä huolehtia riittävästä tiedotuksesta ja yhteydenpidosta vaikutusalueen vakituisten ja loma-asukkaiden kanssa. Koska hanke sijoittuu Pyhtään rajan tuntumaan, tulee mahdollista vuoropuhelua käydä Kotkan kaupungin lisäksi Pyhtään kunnan kanssa.

Arviointiohjelman laatijoiden pätevyys

Arviointiohjelman on laatinut hankkeesta vastaavan puolesta Envineer Oy. Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman laadintaan osallistuneiden koulutus, rooli sekä kokemus. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiohjelman laatimiseen.

7 Arviointiohjelmalausunnon toimittaminen ja siitä tiedottaminen

ELY-keskus toimittaa lausuntonsa ja kopiot arviointiohjelmasta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Lausunto toimitetaan samalla tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja mielipiteen esittäneille tahoille.

Arviointiohjelmalausunto julkaistaan viranomaisen verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset > Kaakkois-Suomi ja ympäristöhallinnon verkkosivuilla [Vaarallisen ja vaarattoman jätteen kaatopaikka, Kotka](#).

8 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 8600 euroa.

Arviointiohjelmasta annettavasta yhteysviranomaisen lausunnosta perittävä maksu on määritelty tavanomaisen hankkeen mukaisesti (11-17 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy ELY-keskusten maksuista annetun asetuksen perusteella.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä. Oikaisuvaatimus osoitetaan 31.12.2025 asti Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo@lvv.fi tai posti PL 20, 13035 LVV.

9 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 8, 16 ja 18 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 3 §

19.12.2025

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-
keskuksen maksullista suoritteista vuonna 2025 2 §.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä
asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt hydrogeologi Katriina
Keskitalo ja ratkaissut johtaja Visa Niittyniemi.

Liitteet

Lausunnot
Mieli piteet
Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Hankkeesta vastaava

Tiedoksi

Lausunnon antajat
Mieli piteen esittäjät

Tämä asiakirja KASELY/1544/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1544/2025 har godkänts elektroniskt

Keskitalo Katriina 19.12.2025 14:51

Niittyniemi Visa 19.12.2025 14:52